

KAJ STA BIOLOŠKA RAZNOVRSTNOST IN TRAJNOSTNI RAZVOJ?

Potujmo skupaj po razstavi in odkrivajmo biološko raznovrstnost našega planeta!

Si že slišal/a za biološko raznovrstnost? Svet je poln živih bitij - živali, rastlin in ljudi. Vsi si delimo iste vire in vsi potrebujemo drug drugega. To je biološka raznovrstnost.

In trajnostni razvoj? Da bi lahko ljudje, živali in rastline še naprej živeli v najboljših možnih razmerah, ni potrebno samo varovanje narave, ampak tudi modro vodenje naših držav in gospodarstev, ki omogočajo družbeni razvoj in pravično delitev bogastva / tako da se družba razvija in da je bogastvo pravično razdeljeno. To imenujemo trajnostni razvoj.

MORSKE ŽIVALI

Naštej nekaj morskih živali, ki jih najdeš na fotografijah na razstavi:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Poišči fotografijo kita grbavca, ki je svetovni prvak v potapljanju. Koliko metrov v globino se lahko potopi?

Ali veš, zakaj se lahko potopi tako globoko? Se lahko tudi človek potopi tako globoko?

SPREHOD PO GOZDU

Ljudje vsako leto posekamo veliko dreves.

Posekana površina (13 milijonov ha) je velika toliko kot:

Švica Slovenija Grčija

Sem rumene in zelene barve, živim na drevesih, po katerih se lepo vzpenjam po zaslugi svojih dolgih lepljivih prstov. Imam dvoje velikih oči in kvakam. Kdo sem jaz? (Najdeš me na razstavi.)

.....

Ali veš, da večina živali in rastlin živi v naših gozdovih?

VODA

Na razstavi poišči fotografijo z vodo.

Oglej si fotografijo in zapiši, kakšen odstotek vode se uporablja za namakanje polj in vrtov:

30 % 50 % 70 %

Ali veš, da se voda iz pipe napaja predvsem iz podtalnice?

To so milijoni litrov vode, ki prečkajo gore in zemljo. Na žalost je ta voda vedno bolj onesnažena zaradi poljedelstva in industrije, prav tako pa onesnažuje reke in morja. To onesnaženje škodi živalim, hkrati pa pada tudi kvaliteta vode iz pipe. Voda je dragocena.

Zakaj je podtalnica v Sloveniji onesnažena?

Voda je življenje.

Vsa živa bitja potrebujemo vodo, toda ljudje je porabimo veliko več, kot je nujno potrebujemo:

— 3 litre na dan za hrano in pijačo,
— 200 litrov na dan za umivanje, kuhanje, pranje.

V državah v razvoju 1,5 milijarde ljudi nima dostopa do pitne vode. Veliko ljudi zaradi tega zbolijo.

Moramo se navaditi, da vode ne porabljamo po nepotrebnem - tako da jo zapiramo, ko si umivamo zobe, da se prhamo namesto kopamo...

PRAGOZD

Amazonski deževni gozd je največji tropski gozd na svetu in daje zavetje največjemu številu živali in rastlin. Vendar obstaja velika verjetnost, da bo večina amazonskega gozda izginila, preden odrasteš, ker ljudje vedno več zemlje izkoriščamo za obdelovalne površine.

Ali veš, kje se nahaja amazonski gozd?

Južna Amerika Azija
 Evropa Severna Amerika
 Afrika Oceanija

KOPENSKE ŽIVALI

Na razstavi poišči sliko ptiča, ki ždi na rjavi živali z doooooolgim vratom.

Povej, katera žival je to in kaj dela ptič na njenem hrbtu?
Če si jo prepoznal/a, nariši to žival na zadnji strani lista!

Ljudje pravijo, da sem najbližji sorodnik človeka... Zelo rad počnem neumnosti, se obešam po drevesih ali se pačim tako kot ti!!! Poišči me na razstavi, kdo sem jaz?

Ali veš, da je orangutan opica?

To je žival, ki je najbližja človeku, saj se ujemamo v 96 odstotkih našega genetskega zapisa. Tako kot mi je sesalec, ki se najraje zabava med drevesi in je tam zelo spreten. Na žalost uničevanje gozdov, promet in lov resno ogrožajo njegov obstoj.

BI SEDAJ POLETEL Z MANO?

Ali veš, koliko odstotkov ptic je ogroženih na svetu?

10 % 80 % 40 %

V 30 letih je naša Zemlja izgubila 30 odstotkov živih bitij...
Je to res ali ne? **Ali veš zakaj?** Odgovor najdeš na razstavi...

Ali veš, da je v zadnjih 400 letih kar 400 vrst ptic in sesalcev izgubilo zaradi človeških dejavnosti, ker:

- smo s sekanjem gozdov in večanjem obdelovalnih površin uničili njihov življenjski prostor in hrano,
- smo jih pobijali za hrano ali prodajo,
- smo uporabljali preveč nevarnih kemičnih izdelkov, da bi povečali količino naše hrane,
- smo sprožili podnebne spremembe s povečevanjem temperature, kar je porušilo njihovo okolje.

LETEČE ŽIVALI

Zakaj je steklokrili metulj prvak kamuflaže?

- ker postane neviden, ko to hoče
 ker se spremeni v barvo rastlin, na katerih ždi
 ker ima prozorna krila

Poišči metuljevo prijateljico čebelo, ki brenči na rumenem cvetu. Ali veš, zakaj je čebela prekrita z rumenim prahom?

Ali veš, da so čebele zelo pomembne za naravo?

Ko čebela zase iz cvetov pridobiva hrano, mimogrede pobira še cvetni prah in ga odlaga na druge cvetove ter jim tako omogoča, da se razmnožujejo. Tako so čebele del naravne verige, ki omogoča ohranjanje in razvoj narave. Toda čebele so, tako kot metulji, zelo občutljive za onesnaženje zraka in za pesticide, ki jih ljudje uporabljamo za škropljenje polj.

ODPADKI IN MI

Ali veš, koliko odpadkov povprečno proizvede človek na leto?

- 35 kg (to je teža 8-letnega otroka)
 450 kg (to je teža ponija)
 1000 kg (to je teža bika)

Ali veš, da vsako leto proizvedemo veliko preveč odpadkov (embalaže, steklenic, konzerv...), ki se nabirajo na odlagališčih ali pa so zažgani, pri čemer prihaja do onesnaževanja zraka?

Količino odpadkov bi lahko zmanjšali in večino predelali, če bi vsak od nas ločeval odpadke za ponovno proizvodnjo novih steklenic in embalaže.

Zahtevaj od staršev, da ločujejo odpadke!

ZRAK

V velikih evropskih mestih so mnogi ljudje žrtve onesnaženega zraka.

Poznaš glavni razlog tega onesnaženja?

Si že slišal govoriti o ogljikovem dioksidu?

Ogljikov dioksid je naravno prisoten plin, ki sodeluje pri uravnavanju temperature Zemlje. Danes pa zaradi naših dejavnosti (npr. vožnje z avtomobilom) količina ogljikovega dioksida v atmosferi narašča. To povzroča spremembe podnebnih razmer, kar vpliva na vsa živa bitja na planetu. Danes lahko zmanjšamo izpuste ogljikovega dioksida, če uporabljamo obnovljive vire energije.

ENERGIJA

Poznaš obnovljive vire energije? Označi tiste, ki po tvojem mnenju spadajo mednje:

- vetrna energija sončna energija nafta
 hidroenergija (voda) jedrska energija ogljik

Za konec pa mi zaupaj, katera fotografija na razstavi te je najbolj očarala:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

DELOVNI LIST ZA ZABAVNO RAZISKOVANJE PO RAZSTAVI ŽIVI

Tvoje ime.....

Tvoj priimek.....

Koliko si star/a.....

V kateri razred hodiš?.....

S kom si obiskal/a razstavo?

- z razredom
- s svojo družino
- s prijatelji, prijateljicami

Katera je tvoja najljubša žival?

.....

Nariši jo: — — — — —